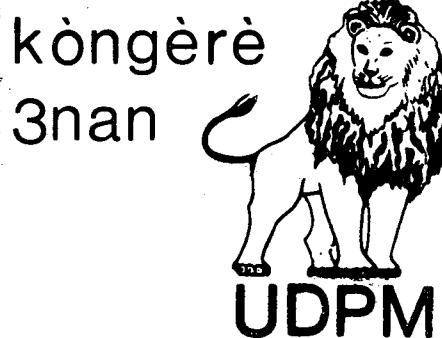

SAN 15nan - AWIRILI 1988
N° 195 - Dòròmè : 5

Kibaru

a bè bò Mali kunnafoniso "AMAP" ka yamaruya kònò

KONOKO

• NYE 2: KA BO MALI BALIKUKALAN BAARADA «DNAFLA» LA
Kunnafoniw ani bamanankan degecogo, faransikanfòlaw fè, n'an ka kanw signidew n a dakurunyaw ye, minnu sèbènnèn b'a kan fila bè la.

• NYE 3: Mugubaganin kèra cogo min gazuwalì ye, Mali nyininikèlaw fè.

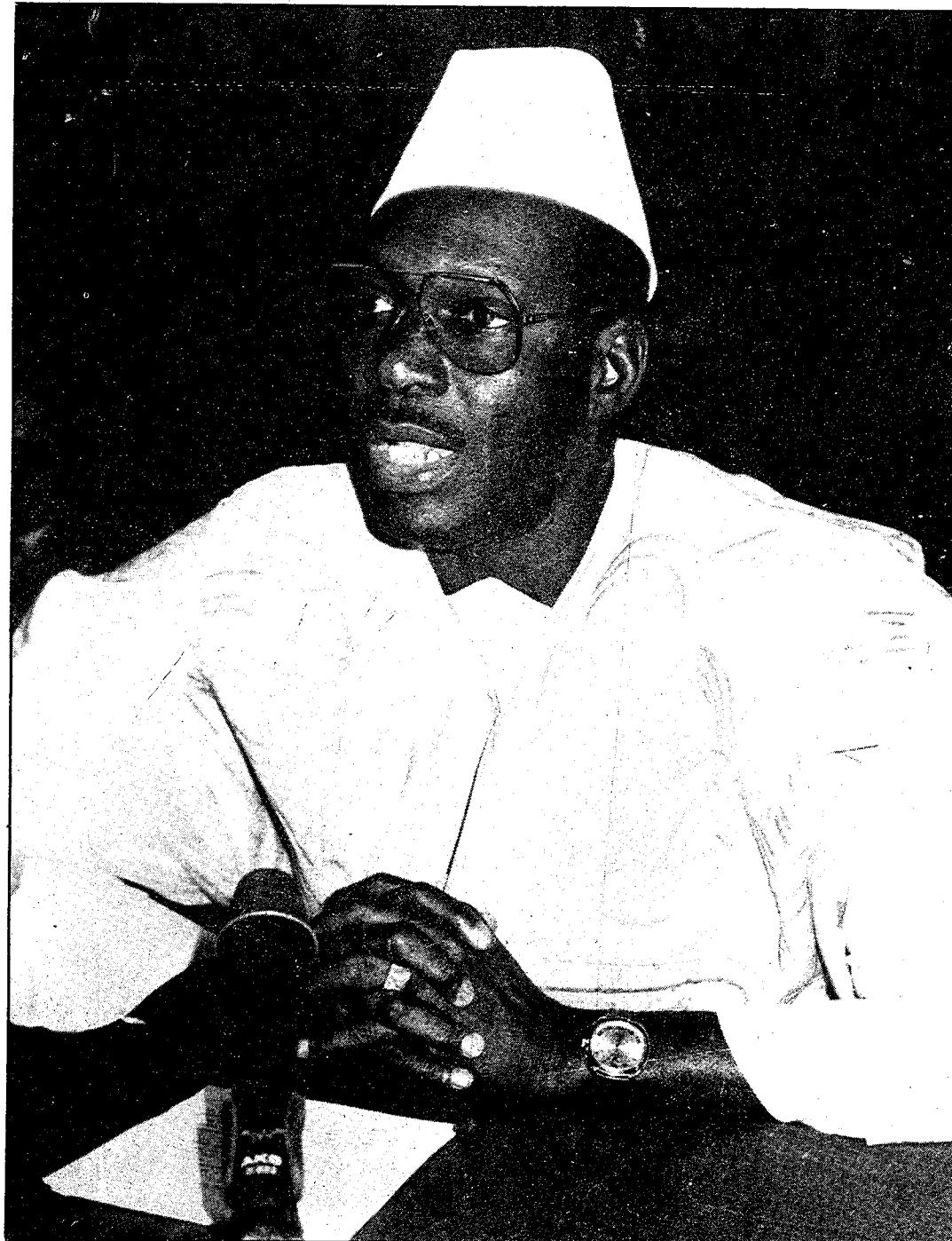
• NYE 4 ani NYE 5:

KIBARU KANUBAGAW KUMA YORO:
Lètèrè minnu cira KIBARU ma, kunnafoniko siratigè la, n'u kalanni bè nyögondòn walew basigi.

• NYE 6 ani NYE 7: Séko ni dònko kènè. Poyiw, nsirinw ani kuma kòrô-maw, minnu sèbènnà KIBARU kalanbagaw fè.

• NYE 8: MALI KELENYATON «UDPM» KONGERE 3nan:

Pariti kow latèmèjèkulu «BEC» mògò kura sugandilenw.

"UDPM" Iaadala kòngèrè 3nan
ye pariti sekeretèri zeneral
Peresidan Musa TARAWELE
sigi kokura

Ka bò Mali balikukalan baarada "DNAFLA" la

Mali Balikukalan baarada «DNAFLA» ka kunnafonilasela yamaruyaén min bè a kaciakèda kunnafoniw lase «KIBARU» ma, n'o ye Ibarahima KANTE ye, o ye min sòrò k'a di Kibaru kanubagaw n'a lafasabagaw ma nin kalo in na, balikukalan wale nafamaw kan, o filè aw kòrò nin ye:

KA BO BALIKUKALAN BAARADA LA. SIRAKOROLA NI BANANBA.

Operasiyòn otiwale ka yamaruya kònò, balikukalan baarada y'a ka kiimèlikèlaw bila ka taa Sirakorola ani Bananba.

Taama in kun tun ye ka dugu 50 sugandi balikukalan bè se ka kè minnu kònò, walima dugu minnu yèrè ni balikukalan tun bè k'u kònò, n'a sara walasa k'a nyènèmaya. Dugu 50 in na, 25 tara Sirakorola, ka 25 ta Bananba.

Kiimèlikèlaw tèmèna yòrò o yòrò la, u ye nyögonyeba kè u ni dugumògòw, walasa k'u dusu lamen balikukalan kama.

Balikukalan baarada ka cidenw y'a jira k'u tèmèna dugu minnu kònò, a kèra bonya ni karama y'u bolo. Dugumògòw sònna yòrò caman na balikukalanso ka dayèlè u ka duguw kònò walima k'a nyènèmaya.

KA BO BALIKUKALAN BAARADA LA

An balimanuso Madamu Sià kajatu Dolo - ye taama kè desanburukalo ni Zanwuye - kalo tèmènen in na Welesebugu marala.

*Taama fòlò: in tun ye ka muso 12 kalan musoya baaraw kècogo nyuman na, baara minnu ni muso ka kan k'a dòn walasa kénèya ni yiriwali bè se ka sabati cogo min na an ka kungokònònaw kònò.

- fòlò: ka fèerè tigè min bè se, k'an ka kungokònòmusow ka baaraw nògòya u ma.

- filanan: ka kalanbalya kèlè an ka kungokònònaw la

- sabanan: ka musow dege musoya baara suguya caman na minnu b'u ka sòròw yiriwa.

- faramansi buwati ladoncogo so kònò
- tinminè musow ka baara kècogo nyuman
- nyòsimansi ladoncogo
- safumè dilancogo

* Taama filanan: in tun bè monitèri 7 ka kalan de kan. Cè 4 animuso 3.

Kalan in tun bè bamankan sariyasun, kalan kècogo ani kalankèminènw labaara cogo de kan.

SAMIYE NYEBILA BAARAW

Dugujalan ci ni ntugun yèrèkè:

A kòlòsira nin san damadò ninnu kònò, ko jiko gèlèya ani ja bè ka an ka jamana labò.

O siratigè la, an bè hamí n'an ka cikèlaw ka nyètaa sira ye. O walew de y'an bila k'an sinsi dugujalan ci ani ntugun yèrèkè baaraw kèli sabatili la an ka sènèkèlaw fan fè.

Dugujalan ci: O ye dugukolo jalan yugubali ye. O baara bè kè ni minèn minnu ye, olu filè: dabangana labènnèn ka dabaden (solidenw) don a la.

Ntugun yèrèkè: O ye ntugun kòròw yèrèkèli ye. O'baarakèminènw filè: dabangana labènnèn ni shiyènnikè dabadenw ye; walima cikèmansin labènnèn ni shiyènnikè dabadenw ye.

Nafa ni gèlèya jumènw bè dugujalan ci ni ntugun yèrèkè la?

Nafaw: u bè kè sababu ye ka sumaya lamara dugukolo jukòrò, ka sanji woyoli bali ka bò foro kònò; a bè dugukolo magaya, ka bulukuli kuntaala janya a baarakè waati; ni ntugun yèrèkècogo nyèna, danni bè se ka kè, k'a sòrò i ma foro buluku.

Gèlèyaw: Baara ninnu kè waati b'a sòrò tile ka farin, bawo u bè daminè awirili kalo la fo mè kalo, ni baganw ma balo k'a nyè, baara ninnu tè se ka sira sòrò, bawo a baara wajibiyali bè na ni baganw sègniniye.

Laadilikanw: Cikèla bèe ka kan ka nin baara ninnu k'u kunkòròko ye, k'a da unafaw kan. Hali ni cikèla fèn o fèn b'a fè ka danni sòrò jòona, fo i ka nin baara ninnu matarafa, k'i janto cikè misiw balo konyuman na, ani ka baganw ka yèrèmabila dabila.

Ka bò Bila
Kòorisènè ciyakèda la

bamanankan

bamanankan
siginiden lasamalenw
(voyelles longues)

aa.....	baarakèla.....	travailleur
ii.....	amiina.....	ainsi soit-il
uu.....	kuuru.....	en entier
ee.....	seereya.....	témoignage
èe.....	bee.....	tous
oo.....	foori.....	achever
òo.....	mòonò.....	étendre, détendre

Nunna sginidenw
(voyelles nasales)

an.....	mankan.....	bruit
in.....	finfin.....	charbon
en.....	lakòliden.....	élève
èn.....	nèn.....	langue
on.....	nyoron.....	nausée
òn.....	nònsi.....	caméléon
un.....	nun....	nez

Nunna sginiden dafataw
(consonnes prénasalisées)

nb.....	nbèndiya...	jonissance
nf.....	nfye.....	sorte de tubercule
ng.....	ngòn.....	cynocéphale
nk.....	nkòni.....	guitare
nt.....	ntalen.....	proverbe
np.....	npogotigi..	jeune fille
ns.....	nsaban....	fruit sauvage acide
nc.....	ncògi.....	gésier
bajò.....		couverture en laine
baji.....		eau du fleuve
babèlè.....		gravier
bala.....		porc-épic
bananku.....		manioc
basi.....		couscous
kòori.....		coton
kògò.....		sel
kolon.....		mortier
kiimèli.....		évaluation
kisi.....		sauver
maana.....		récit
magan.....		effort
mali.....		hippopotame
malokini.....		plat de riz
mèlèkè.....		ange

San 1988, marisikalo tile 22, jamalajè dò kèra Samanko cikèlakoliso la, min tun nyèsinnen don taji suguya dò sòròli ma, Ko GAZUWALI n'a bè bò mugubaganin na, taji min bè mòbili ani motèri suguya caman gazuwaliko magonyè.

Lajè in nyémögoya tun bè Mori Kulubali bolo n'o ye Mali sènèkow minisiri laadi-baga dò ye.

Mori Kulubali ye foli bila jama ma ani Alimanyi Federali ka dèmèkèjekulu min tògò «G.T.Z.», n'o ka dèmè nafama bè ka taa Mali cikèminisiriso bolofara ma, n'o ye «DMA» ye, n'o ka baara bè cikèmansinko kan.

Samanko jamalajè kun tun ye nyinini dò jaabi jirali ye mögòw la, nyinini min kèra mugubaganin kisè kan.

Nafa caman bè mugubaganin na, i n'a fò kungontanya kèlèli, n'a sunw turuli ye, yòrò lankolonw na, ani a kisèw tulu bòli k' o yèlèma k'a kè taji ye min bè se ka «gazuwali» nò ta, ka mòbili ni nyòsusu mansin ni motèri suguya wèrèw lataama.

Nin bèe kèrèfè, mugubaganin kisè bè se ka yèlèma ka kè kuran ye, min bè se ka Mali dugu misènnin 12.000 kuranko magonyè.

Mugubaganin kisèw bè se ka kè taji ye cogo di ?

Kisè ninnu bè susu fòlò k'u mugu bò; o kò, o bè jeni barama kònò, fo ka se degere 100 walima 120 ma. O mugu bè kè palan kònò, k'a bila dibi la walasa a kaiaya kana bò a la.

Mugu jeninen bè kè mulu dò kònò, k'a bisi pérèsi la, min b'a tulu sama k'a bò a la. A ka c'à la mugubaganin mugu baagaramu 5 bè tulu litiri 2 di. A mana kè cogo o cogo, tulu sòròta hakè sirilen don baganin kisèw jenicogo de la k'u mó kosèbè.

Tulu min bè bò baganin na; o ni alikòli hakè dò bè nyagami nyögòn na, i n'a fò tulu litiri 4 k'o nyagami alikòli litiri kelen na.

O fila nyagaminen bè bila ka sènsèn tile kelen fo, ka se tile fila ma.

O kòfè, orobinè dò bè minèn jukòròla la, tulu ni alikòli nyagaminen bè min kònò; n'o orobinè dayèlèla ji bè bòn duguma; tulu min bè to sanfè minèn kònò, n'o bè wele «dekantèri» walima mansin sènsènnikèla, o de ye taji lakika ye, min bè se ka motèri suguya bée labaara, minnu mana labèn a kama.

Ni baganin tulu bòra, a bo bè se ka kè safunè ye walima dògò jenita; o bée

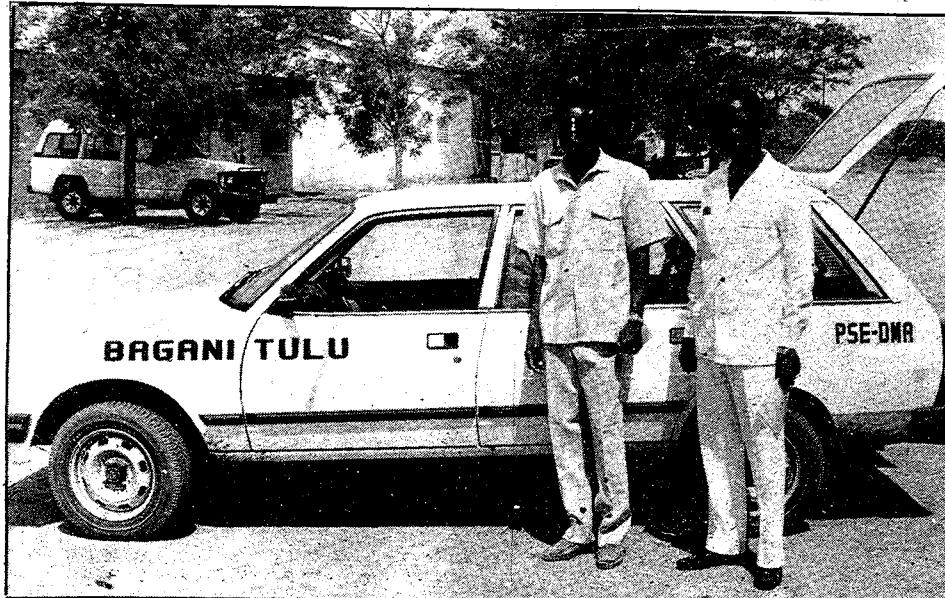
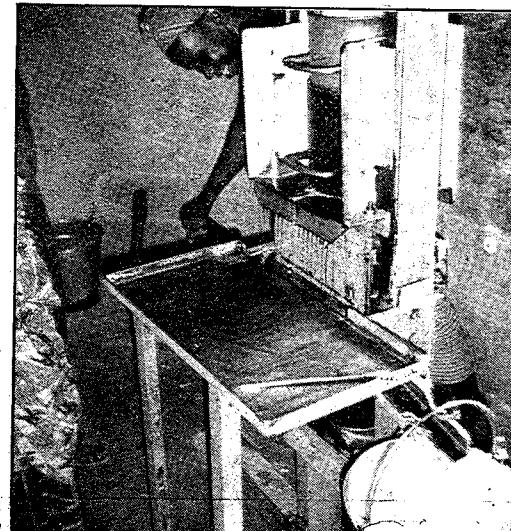
bagànin kèra gazuwali ye

tèmènen ko, baganinbo bè se fana, ka kè nògò ye forow kònò.

Nyòsimansin dò, ani mòbili fila jirala jama la, minnu bè labaara ni taji kura in ye, n'o ye baganin tulu ye.

Jateminè la, ni Mali cikèlaw sera ka baganin kisè baagaramu feere dòròmè 4 na «DMA» ma, o bè se ka kè sababu ye Mali yèrè ka «gazuwali» nònabilà dilan an yèrè fè yan, min sòngò bène nògòya kosèbè an bolo, bawo a litiri kelen sòngò bène bén dòròmè 30 ma. BASIRIKI TURE

kibaru kanubagaw

BALIKUKALAN NAFA SOROBASO
KONO

Balikukalan ye nafa belebeleba lase anw ka dugu ma. Ne ka dugu ye sorobaso ye. An ka sérilikili ye kucala ye. An ka arondisima ye Kunyana ye.

Sorobaso dugu sigilen bë Kucala ni San cè gudòròn da fè. A ni Kucala cè ye kilomètèrè bisaba ye. Sorobaso ye sénèkè yòròba ye. An bë nyò ni kòori ni malo ni kaba ni tiga sénè. Balikukalanso fila bë anw fè: fòlò o nyèsinnen don dugu mògòw kalanni ma, filanan o ye «C.A.R.M» ka kalan yòrò ye ni cèw ni u musow bë kalan yen. Dugu mògòw ka cèsiri balikukalan fè o kéra sababu ye ka dugu kë gurupema ye. O gurupema in nyémögoya jòyòròw filè:

- kuntigi kelen o n'a dakan.

- sekeretèri kelen: o ka baara ye kà forow tila sénèkèlaw cè. A ni lakòlidèn bë jè k'baara kë. A bë tòn sèbènkow fana nyènabò. Ale de fana ye sannifeere dògò kuntigi ye. A bë tòn fana ka wariw mara. Sekeretèri ka baara bëe bë kòlòsi gurupema kuntigi n'a dankan fè.

Animatèri: o ka baara nyèsinnen don dugu denmisènw kalanni ma balikukalan na. Dògòtòrò kelen. O fana sugandira dugu kalanden jolenw na. Ale bë gurupema ka furaw feere ka tila ka mògòw furakè. A cèsirilen don fana dugu jèyali siratige la.

Feerekèla kelen fana tara kalandenw na min bë tulu, safunè, kògò ni malo feere tòn tògò la.

Gurupema ko nin kéra sababu ye a bë se ka dòròmè baa kèmè ni mugan ladon an ka kèsu kònò san o san.

O de y'a to, an ye moto kelen san gurupema ka baara kama.

Ni y'a ye ko anw sera ka ni baara in kè balikukalan sababu don. O la sa n'b'a nyini Mali cèw n'a musow fè bée k'i cèsiri balikukalan fè, bawo a nafa ka ca.

Makònò Kònè
monitèri
Sorobaso sòròdasi kan na

JIRIW LAKANANI

Nyèci jumèn bë jiri la, hadamaden ka dinyèlatigè la? Hadamadenw bë fèn o fèn tobi wali k'a jeni ni dògò ye, jiri de b'o dògò d'u ma. Finfin fana bë bò jiri de la.

Dòlò dagaw bë sigi dibi minnu kan, atayi ni kafe ni siramonyòn ni jègèwusu ni sukaro ni tufaw ni laso bë labèn minnu na, nin si tè taa dògò kò, jiri bë min di hadamadenw ma.

Nin bëe tèmènen kò, nafa wèrèw bë jiri la, minnu man dògò. Bana caman fura bë bò jiriw n'u buluw la. Mògòw bë sigi jiri suma la. Jiri jòyòròba bë dugukolo nògòko la sénèkèlaw bolo. So bë jò ni jiri ye; baara caman fana bë kë n'a ye. Baganw dumuni fana bë sòrò jiri la.

Ni hadamadenw ye jateminè kë jiri nyèci n'a nafaw la u ka dinyèlatigè la, u ka kan

ka hakili sòrò ka jiri lakana ani ka nògòya don a tinyèli walew la.

Sòrò nafaw lakanani siratige la, walasa ka dansigi dugukolo yèrè tinyèli la mògò-nifinw dahirimè sirilen bë min na, jiri dòw lakanani wajibiyara mògòw kan.

O ye: nten ni sebe ni genu ni lenge ni nèrè ni simò ni balansan ni jala ni bunbun ye.

Foro kurabò yèrè sira kan, jiri dòw tigèli dagalen tè cogo si la, i n'a fò: sanan ni kungosira ni bò ani sunsun ni nsègènè ni dugura.

Jiri dòw fana bë yen, olu tigèli kònennen don k'u kë dògò mènèta ye, o ye: Sò ni Sanan ni kungosira ni dugura ye.

Mmu Ba Sagada Sala
ji ni kungo ciyakèda
Bamakò

FORO SUMA

Fòlò cikèla caman tun tè foro sumakun dòn. Nka, sisan kalan de y'a to foro suma nafa yera duguw kònò. Foro suma tun bë kè cikèlakòlidèn dòròn de fè, nka sisan foro suma jèkuluw sigira dugu yiriwatònw kònò.

Foro suma kun:

- a kun ye ka foro kènè hakè dòn
- ka foro kènè sòrò jateminè.

Foro suma kècogo

I ka baara fòlò ka kan ka kè min ye: o ye ka yaala foro kònò k'a danw dòn. Danw dònenn kò, i bë sumani dàminè kèrejan fè.

Misali taari kelen sumani kan:

N'i b'a fè ka taari kelen suma, i bë bòlòjan kònòntòn nyini, a kelen-kelen jòkun ka kan ka kè mètèrè 1 anitila ye.

O bòlòw fana ka kan ka kunbaya.

N'i bë sumani dàminè, bòlò fòlò bë turu kèrejan seleke dò la. I bë mètèrè 50 juru da bòlò fòlò ni filanan cè k'u tilen nyògòn ma; ka sòrò k'a da tugun bòlò filanan ni sabanan cè kérè fòlò sumani bannen kò, i bë seleke bò ka kérè filanan taafan nyini.

Seleke bòcogo filè nin ye

I bë jurunin fila ta k'u janya kè kelen ye. I b'u kunsiri nyògòn na ka ton k'u la. I b'u kunna tonw don bòlòsuruninw na, i bë juruninw sama ka taa bòlò fòlò kuntilenna na. U bë nyògòn kùnchèn yòrò min na, o ye bòlò surunin sabanan turu yòrò ye. O bòlònín kuntilenna ye foro kérè filanan taafan ye.

Kérè filanan fana bòlòjanw ni nyògòn cè ye mètèrè biduuru ye. Kérè filanan sumanen kò, i bë seleke bò ka kérè sabanan taafan nyini. O kérè sabanan bòlò ni nyògòn cè, ye mètèrè biduuru ye. Kérè sabanan sumanen kò, i bë seleke bò, ka kérè naaninan taafan nyini. O bòlòw fana bë turu k'u tilen nyògòn ma, k'u ni nyògòn cè janya fana kè mètèrè biduuru ye. Ni foro sumana nin cogo la a bë kè kérè naani kényèlen ye.

Laadilikan foro suma kan

Foro suma baaraw gèlèya kòsòn, kòorisènè baarada nyémögòw ye siratigè wèrèw nyèfò sénèkèlaw ye. A nyinilen don sénèkèlaw fè foro sumanen kò ni samiyè donna u ka jirituru bòlòjanw nò na. N'o jiriw kòròla, o bë se ka bòlòw nò ta, o foro suman bë nògòya.

Foro suma jèkuluw sigilen don duguyiriwaton bée la.

kuma yòrò

KA BO KONU

Lètèrè nin bòra Konu duguyiriwalitòn konyènabòlaw de yòrò, n'u ka kuntigi ye Mamari KONATE ye. O ka dankan ye Bakari Damèlè ye. Anw sago ye k'an kibaruyaw di balikukan nyémögòw ni kibaru taw ma ka fara malidenw bée kan.

An b'aw ladònniya ko anw ka duguyiriwalitòn ye kalanso kura dò jò nyinan, min ye soden saba ye, k'a di dugu balilukalandenw ma.

Anw ka balikukanlanw ye cèman 42 ni musoman 11 ye, minnu b'u jeniyòrò fin kalan in na, n'u caman ka baara nyèsinnen don sisan an ka dugu kow nyènabòli ma.

An ka dugu tòn ye jiriforo taari kelen labèn, ka jiri 200 turu o kènè kan.

An b'a nyini malidenw bée fè, an ka dò fara an ka cèsirijala ijiali kan, jamana ka nyètaa ni bònògòla baaraw timèli konyuman na.

An b'an ka bataki kuncè ni nin ntalenw ye, aw bë se k'aw hakili jagabò minnu kan:

«N'i ma sisi munyun, i tè yeelen sòrò». «Ni wara m'i y'i magan sufè, ni dugu jèra o bë bosima kè».

Konu duguyiriwalitòn
Konyènabòlaw

KA BO JUMANSANA

Nin ye sèbèn ye, min bòra Dajigi Fònba yòrò ni balikukan karamògò don jumansana, fana mara la.

Ne Dajigi Fònba bë balikukanlo ni kibaruso baarakèlaw bée lajèlen fo ni nisòndiyaba ye. N'bè n'karamògòba Mamadu Sako fana fo.

Kabini don min, ne Dajigi nyè yèlèla balikukan sababu la fo ka n'a bila bi la, kalan in bë ne da kònò i ko lògòma, bawo yòrò bée, ko bée ani waati bée, ne bë n'lamaga n'a ye, ka n'yèrè nyénabò n'a ye.

Hali ni Kòngò y'i minè, n'i b'i tègè dayòrò dòn balikukan na, i man'i ka kibaru ta k'a lajè, i bë fa i yèrè ma ten. O b'a jir an na ko KIBARU tè bolokòfèfèn ye, ko bolonyèfèfèn de don.

N'bè n'ka bataki kuncè ni kuma kòròma dò ye, n'b'a kanu a ka min lase kibaru kanubagaw n'a lafasabagaw ma:
«Ko yali jago jumèn ka di ni jago bée ye bamanan na?».

Dajigi Fònba
Jumansana
Fana mara la

BEE KA DO K'I YERE YE NYOGON TE
Nin kéra kamalennin dò ye, narolo tun b afa fè kosèbè kabini a fitinin, a n'a tònyògòn tun bë tulonkè nyògòn fè, fo ka n'u se baara si hakè la.

Kamalennin ma sòn fewu baara ma ko nafolo b'ale fa bolo. Don dò, a taara a tònyògòn dò bara, a k'o ma, k'o bë ka mun kë? O y'a jaabi k'ale bë geseda la. A k'o ma ko nafolo b'ale fa fè ale tè se ka baarakè tuguni mögò si ye.

Gesedala ko n'ale ma baarakè, a bë lebu, bawo fèn t'ale fa fè.

A bòra o kòrò, ka taa dòwèrè fè; a k'o fana ma: e bë mun baara kë? O y'a jaabi k'ale bë mònnikè, a k'o ma nafolo b'ale fa fè, o k'a ma, fèn t'ale fa fè, n'ale ma baara kë, a bë lebu.

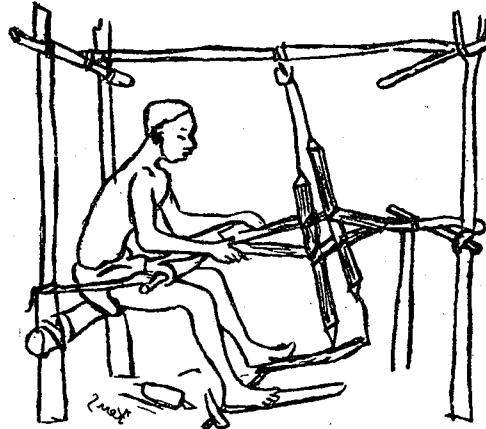
Kamalennin bòra yen, ka taa cè dò sòrò a ka fóro kònò. A ko: e bë mun baara la yan? O ko: ne bë sènè de la. A k'o ma: ne tè baara kë, bawo nafolo caman bë ne fa bolo.

Cikèla y'a jaabi: nafolo b'i fa fè wo, a b'i ba fè wo, a b'i balimaw fè wo, i yèrè ka dò nyini i yèrè ye ka fara u ta kan, o de nyògòn tè.

Kamalennin bòra yen ka taa muso dò sòrò galadon na. A k'o ma: ne bë i furu, i ka galadon dabila. Muso y'a jaabi k'ale tè furu a ma fò n'a kèra cè ye tuma min na.

Kamalennin k'a ma ko yala, o ye mun kuma ye? Muso ko tuguni, e bë fugariya yaala min na nin ye, ne tè furu e nyògòn si ma, f'i ka kë baarakèla ye

Kamalennin y'u ka jamana bila ka taa jamana wèrè lá karamògò dò ka so. A k'o fana ma nafolo b'ale fa fè, ale tè se ka baarakè mögò si ye, a tora yen.

Don dò, cèkòròba dò ye doni ta ka na s'u ma, karamògòkè m'a fò kalandenw ma u ka cèkòròba jigin sanko ka ji d'a ma wali dumuni. Cèkòròba y'a ka doni jigin a yèrè ye.

O tèmènen kò, kamalennin dò fana nana n'a ka doni ye. Karamògòkè y'a fò kalandenw ye, u k'a jigin, ka ji ni dumuni d'a ma, ka dayòrò far'o kan.

Dunankènin min fa ye nafolotigi ye, o k' ale ma nin faamu dè! Cèkòròba ma bonya fò denmisènnin; o kòrò ye mun ye sa!

Karamògòkè k'a ma: o kòrò ye min ye, mögò o mögò n'i bòra ka taa dinyè kònò, i ma fèn nyini k'a di fa ma walima i ba, walima i balima wèrè; fo i kelen b'a bée dun, n'i barika banna don min na, mögò t'i fana dèmè. O dò de ye cèkòròbanin in ye.

Kalandenw ye kamalennin min dèmè, o bëna fènw de feere ka taa a fa n'a ba balo. Ni mögò min ma dugawu sòrò i denmisènnama, i kòròlèn t'a sòrò.

A ma mèen kamalennin fa nafolotigi fa sara. O diyar'a ye kosèbè, bawo a y'i labèn k'a bë taa fa ka nafolo ta ciyèn ye. A taar'a sòrò nafolo banna pewu a kèra fatò ye. An balimaw, an ka dò nyini ka fara an faw n'an baw ka nafolo kan, o de nyògòn tè.

Tomègè Danbèlè
Ka bò Kinparana
Tintigè

sekoni

DUSUKURATA

Ko bée n'a waati
waati bée fana n'a ko.
Ni min tuma ma se, o tè kè
Nka min tuma mana se, o ka ke.
Tuma min ni gèlèya donna
jamana kònò
Tuma min ni sègèn y'i fili maaw
kan
ni tòorò y'i seri maaw kan
Tuma min ni maaw nyanina
fò k'u taayòròntai:ya
Wuli kéra ka tinyè nyini.
jamana nyémògòw wulila
ka jamanadenw sègèrè
k'u kumanyògònya
Faso tinyécogo kan
Jamana bòcogo kan hògò la
Jamana taacogo kan nyèfè.
Kuma kèra
Bèe kumana
Cè ni muso
denmisèn ni maakòrò
Bèe kumana
Bèe y'i ta fò
Bèe y'i fèla fò
Bèe y'i kònòta fò
tinyè kònò
nyèni kònò
Kònò jèlenya la
Siranbaliya la
nyèmaaw fana ye lamènni kè:
munyu kònò
bonya kònò
faamuyali kònò
tinyè kònò
Si ma dimi
si ma fujunun.
fèlaw fòra tuma min,
fòtaw banna tuma min,
sònw sumalen
dusuw dalen
niw talen
faamuya sòròlen kò kow la
sariyaw sigira
ko ladamuni sariyaw;
siraw bòra,
ko taasiraw.
finyè kura sòròla ka ci jamana
kònò
hakili kura bangenna jamana-
denw na
dusu kura donna bée la
ko «suruso nasònnali»
N'an ko «dusu kuràta»
dusukurata ko di? dusukurata
ko kèle:

ka gèlèya kèle
ka tòorò kèle
ka nyani kèle
dusukurata ko nòminè:
ka wuli ka faso juguw nòminè
maa minnu ye faso tulu soli
maa minnu ye faso joli min
maa minnu ye faso kaburu sen
dusukurata ko tègèkènna:
ka wuli ka tègè kè faso tinyè-
baaw la
faso dunbaaw
faso feerebaaw
faso cibaaw
faso kaburu senbaaw;
ka wuli ka tègèkè faso sennan-
kòniw la
yuruguyurugumaaw
sonw, binkannikèlaw
bòsítigilaw
A fò ni nyògòn ko duman bè?
A fò ni nyògòn ko nyuman bè?
A fò ko sèbè bè tèmè dusukura
ta kan?

Nk'a fòli t'a ye,
A waleyali de ka gèlèn
Anw ka girin ka wuli kana kè
kolankolon ye
a kana kè kunmasuuli ko ye
Anw ka girin ka wuli kana kè
girinkada ye
jija ka kè
ta ka mènè
sisi ka bò,
jija ka kè dòròn
kiri ka tigè
yaasa tinyè na dòn
N'o kéra tinyètigi na ye,
nkalontigi na lebu.
O tuma dimi bè bò,
dimi min donna faso la
O tuma mònè bè bò
mònè min sòorila faso la.

Sumana KANE lakòlikaramògò
EN.SUP. Bamakò

Kibaru

SANNIFEEREKO!

«Kibaru» kanubagaw bè fèn minnu
dòn «Kibaru» sòrò cogo la, olu filè
nin ye: «Kibaru» bakuruba sanni wari
ye dòròmè 100 ye, san kelen kònò.

«Kibaru» kelen-kelen sanni wari ye
dòròmè 5 ye, kalo o kalo.

Nka, «Kibaru» kanubagaw tè fèn
kura min dòn «Kibaru» sòrò cogo la,
o ye «Kibaru» sannifeereko ye.

O siratigè la, «Kibaru» 100, n'olu
sóngò bè bèn dòròmè 500 ma, o bè
d'a feerebagaw ma dòròmè 400,
walasa dòròmè 100 ka k'u yèrèw ka
tònò ye, kalo o kalo.

Ni mögò min ye «Kibaru» 100 yirika
ta, kalo o kalo, o tigi bè dòròmè 100
sòrò «Kibaru» kèmè kulu kelen-kelen
bèe kan.

A sannifeere kunnafoni bè sòrò
cogo min na, o filè:

- kà lètèrè sèbèn k'a ci nin adèrési
la:

«KIBARU - BP: 24 BAMAKO (Mali)»

JOGO NYUMAN

Ni mögò min ko dinyè ka di, a ma nkalon
fò.

Ni mögò min ko dinyè man di, a ma nkalon
fò.

Ni diya bè dinyè la, jogonyumantigi de b'a
diya bò.

N'i bè fèn o fèn ta n'den, i ka dinyèlatigè
la,

jogo nyuman k'a fòlò ye.

N'i y'i masiri sanuba ni finiba la, ni jogo
nyuman
t'i la, jogonyumantigi n'a ka finikolonnin
ka nyin'i ye.

N'i kéra masakè ye, jogo nyuman ta.

N'i kéra nafolobatigi ye, jogo nyuman ta.

Hali n'i kéra faantan ye, jogo nyuman ta.

N'an ma jogo nyuman ta, Malidenw, an
labanko
b'an kamanagan, bawo jogo nyuman ye
labanko nyuman taamaseere ye.

Lasinè Dawu
Moniteri Molobala «CAR» la
Kucala kafo kònò

dònko kènè

KA BO SIRAKOROLA

N'y'a da cè fila in na-keyitakè ni Turekè. Olu cè fila in tun ka di kosèbè. Nka, u nana kèlè.

Keyitakè taara ni dibara ye Jamanatigi fè yen, walasa kiri ka diy'a la.

Faama kòròmògòw y'a labila ni nisòndiya ye, k'a hakili latigè kiriko in na.

Keyitakè taalen kò, Faama ka ciden sera Turekè ma, k'a jir'a la ko Faama mago b'a la. O kèlen na Turekè fana y'i sigi k'i hakilijagabò jamanatigi ka weleli la.

Turekè miiri ser'ani keyitakè ka manakan ma a hakili mununmunun sera fèerèw sirili ma walasa kiri bè diya'a la, bawo «cèbakòrò kònòna fèerèw mana ban don o don o y'i sadon ye». Sanni ka dugujè Turekè ye nturanin kelen minè ka jamanatigi n'a nòlaw magèn ani Keyitakè ka kiri la.

Sògòmada selen, kiritigèbulon fara i ko dakònonyin: kiritigèjèkulu, kumalaselaw, kòlòsililaw, serew ni kumalamènnaw nyèna, kuma dira Keyitakè ma:- A ye Faama n'a ka jama fo k'u tanu, k'u walenyumandòn jamana taabolonyuman na. Keyitakè sòròla k'i nèn don kòròfò ni nyògòn cè. A ka dantigèli bannen kuma dira Turekè ma.- Turekè kumana ka wasa kuma na, k'a da nturanin suròfèn kan, barisa Keyitakè ye dibaranin de di.

«Hakilitigiw bée bée kulukuncémama dòn fuga ye»: kiritigèjèkulu y'a miiriya n'a hakilina jira masakè la yòrò min na, nturanin sen ye dibaranin ci. O kòrò ye ko kiri diyara Turekè la.

«Faantan ni hami, faantan ni dusukasi, faantan jo tè kèlè la».

Bubakari Kulubali
Zafukuntigi Sirakòròla
Kulukòrò

KIJMA KOROMAW

«Ka cè dò to taama la, a nana mògò dòw jolen sòrò dibi la. A y'u nyininka ko: Aw mògò joli don ?

Mògò kelen y'a jaabi ko:
«Anw,
Ani anw tuguni,

Ani an tilancè,
Ani an tilako naani na,
Ani e yèrè,
O bée faralen nyògòn kan, o bée bén kèmè ma»
O la, ne b'aw nyininka, dibila mògò ninnu tun hakè ye joli ye ?»
Mahamadu Marega
Madarasa Karamògò
Lafiabugu Kayi

1- Fèn dò bée yen nyèfèla fila b'a la, kòfèla fila b'a la. O ye mun ye?

2- Dugu dò bée yen, a suga la, tònkònòn bée yen 20 dòròmè. Shè bée yen 1 dòròmè, kami bée yen 1 dòròmè duuru. Jòn bée se ka taa nin fèn suguya saba in 100 san ni dòròmè 100 ye?

Aliyuseni Banjini Tatinango
ka bò Koyila
Joro kafo kònò.

«Ala ye muso kelen da dinyè, na n'a ye kònòta, a bée sa. O kòfè, a bée sòrò ka wolo.

O ye muso jumèn ye?

«Kulusi kelen bée dinyè na, a bée jeni san o san nk'a juru tè jeni. O ye kulusi jumèn ye?»

«N'fa ye muru dadumannin dò di n'ma, ne ye muru in da gosi kabakuru kan, a ma kuru, a ma gòlòn; nka n'y'a gosi ji kan min kè, a da kurula.

O ye muru suguya jumèn ye ?»

Seku TARAWELE ka bò Kinyan.

NKA JAMANA MALI!

Ne bangera, ka ne larnò e min konò., Ne y'i kanu, ne b'i walenyumandòn. Minnu b'i lagosi, k'i ye faantan jamana ye olu k'a dòn ko: nafolo dòròn tè dinyè diya. N'ka jamana Mali!
Ne bangera, ka ne larnò e min konò., Ne y'i kanu, ne b'i walenyumandòn.

Nafoloba bée jamana caman kònò, nka hèrè tè yen.

N'y'i kanu, badenya duman, teriya duman, siginyògònya duman,

Ni nafolo t'i fè, olu b'i fè,

N'ka jamana Mali!

Ne bangera, ka ne larnò e min konò,

Ne taara yòrò o yòrò, ne m'i nyògòn ye.

O sababu la, ne y'i kanu, ne b'i walenyumandòn.
badabada!

Lasinè Dawu
Monitièri Molobala «CAR» la
Kucala kafo kònò

AN KA TAASI

Ne kònò ganna

N'ma fèn goni dun!

A fò tatinyè dunun ma se ban ye?

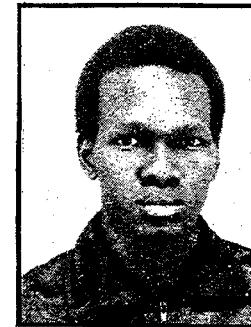
A fò kumayèlèma musòrò sirilen na to

Ne ka mèlèkè finmannin kun?

Ne ka mèlèkè jèmannin kun?

Kunun kògòfalen saramaw bée min?

Kunun cèbakòrò masiri selenw dun?

Mòhamèdi Kònè
karamògò
L.P.K.

Kunun hòrònmuso lakikaw taara min

Kunun bayajètigiw tununna ne la

Kunun lènpènfinmantigiw fana taara min?

N'k'olu de filè nin ye!

Fènsidònbaliw!

Naminòròw!

Nkunanjèw!

Nyèdajèw, gènènkafalinw!

Wulu kasamaw!

Waraninkala wolosow

Yèrèdiyabò lasigidew

Filinyèrèma sarakaw!

Caco gèrègèrèw!

N'u sinaw!

Nkanyakònòtaama dungew!

A'ye sabali

Bara tè den je ja.

Mòhamèdi Kònè
karamògò
L.P.K.

"UDPM" kòngèrè 3nan

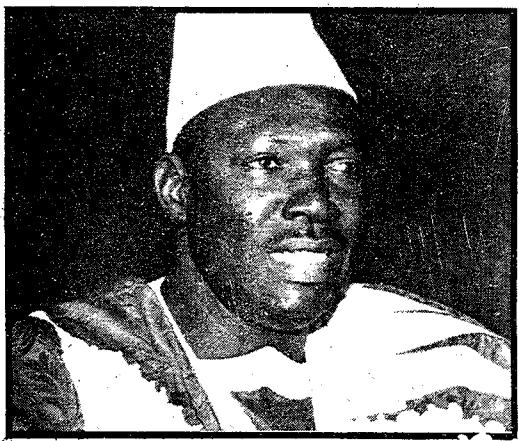
Mali denw, faso kònò, a n'a kòkan, olu ka kelenyatòn «UDPM» laadala kòngèrè 3nan baaraw kèra Bamako, k'a ta san 1988 marisi kalo tile 28 na, k'a bil'a tile 31 na.

«UDPM» kòngèrè 3nan in baaraw kuncèra wasako caman kan, minnu y'a nyémögòw n'a tòndenw jigi fa.

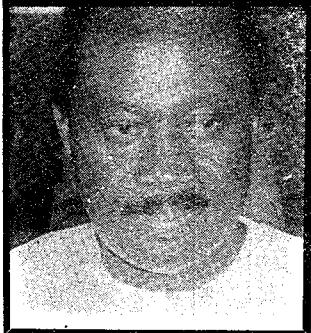
Pariti bolofaraw : komitew, susèkisònw ani sèkisònw lakurayara jamana fan bée kònò, sanni kòngèrè ka kè; Pariti sekere-

tèri zenerali, Peresidan Musa TARAWELE, o sigira, kokura ye, k'a kè «UDPM» nyémögò ye san saba nataw kònò; Pariti laadilijékulu mògòw lakurayara, a kow latèmèjékulu «BEC» mògò kuraw fana sugandira.

Yélémakura min kofòra kabini salon, n'o nyèsinnen bè «dusukura» tali ma, jamana haminankow latèmècogo nyuman ma, sira bée lajèlen kan, kòngèrè 3nan cidenw bènna o wateyali kan.

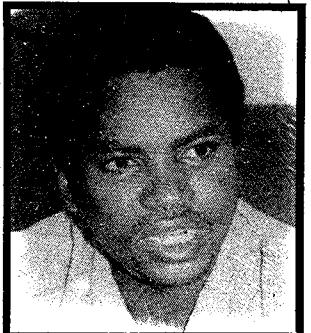
ZENERALI MUSA TARWELE

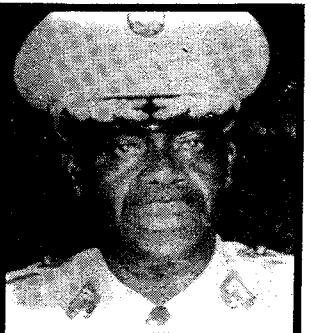
BUBAKARI JALO

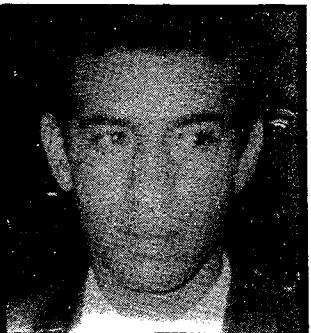
JIBIRILI JALO

NBUYE SIBI

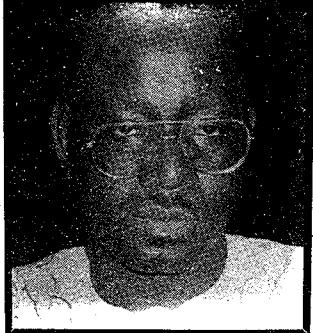
K. AMARA DANFAGA

BAYIAG MUHAMEDİ

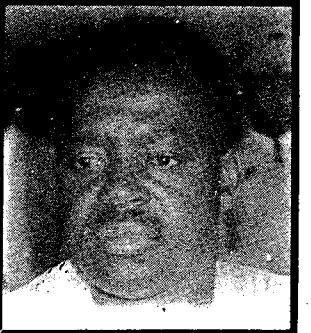
S. MINANJU TARWELE

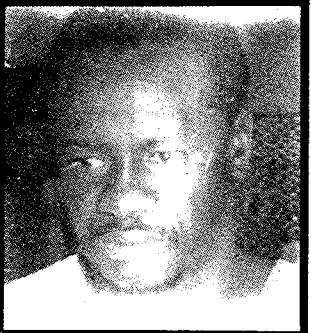
JANKA KABA JAKITE

NUHUNZO JARA

MONZON KEYITA

DIRISA TARWELE

Z. MAMADU KULUBALI

FAGINBA DIKO

Z. FILIFÉN SISOKO

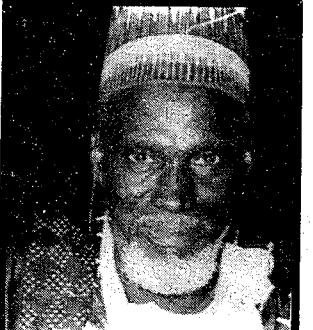
HAMADI BORI DIKO

TALIBE SUMARE

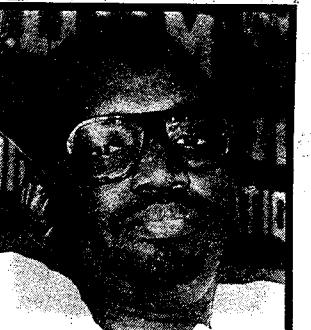
Y.K. MAMADU DUKURE

SIDIKI JARA

M. MASARAN KONATE

A. DAWUDA JALO

P. MAMADU DANBELE